

UZAY VE YERYÜZÜ KONUŞLU

IŞIKÖLÇÜM VE TAYFSAL

GÖZLEMLERLE

RV TAURI TÜRÜ DF CYG'NIN DOĞASI

Cenk KAYHAN(1), Ahmet DERVİŞOĞLU(2), Timur ŞAHİN(3)

1. Erciyes Üniversitesi Astronomi Ve Uzay Bilimleri Bölümü, Kayseri

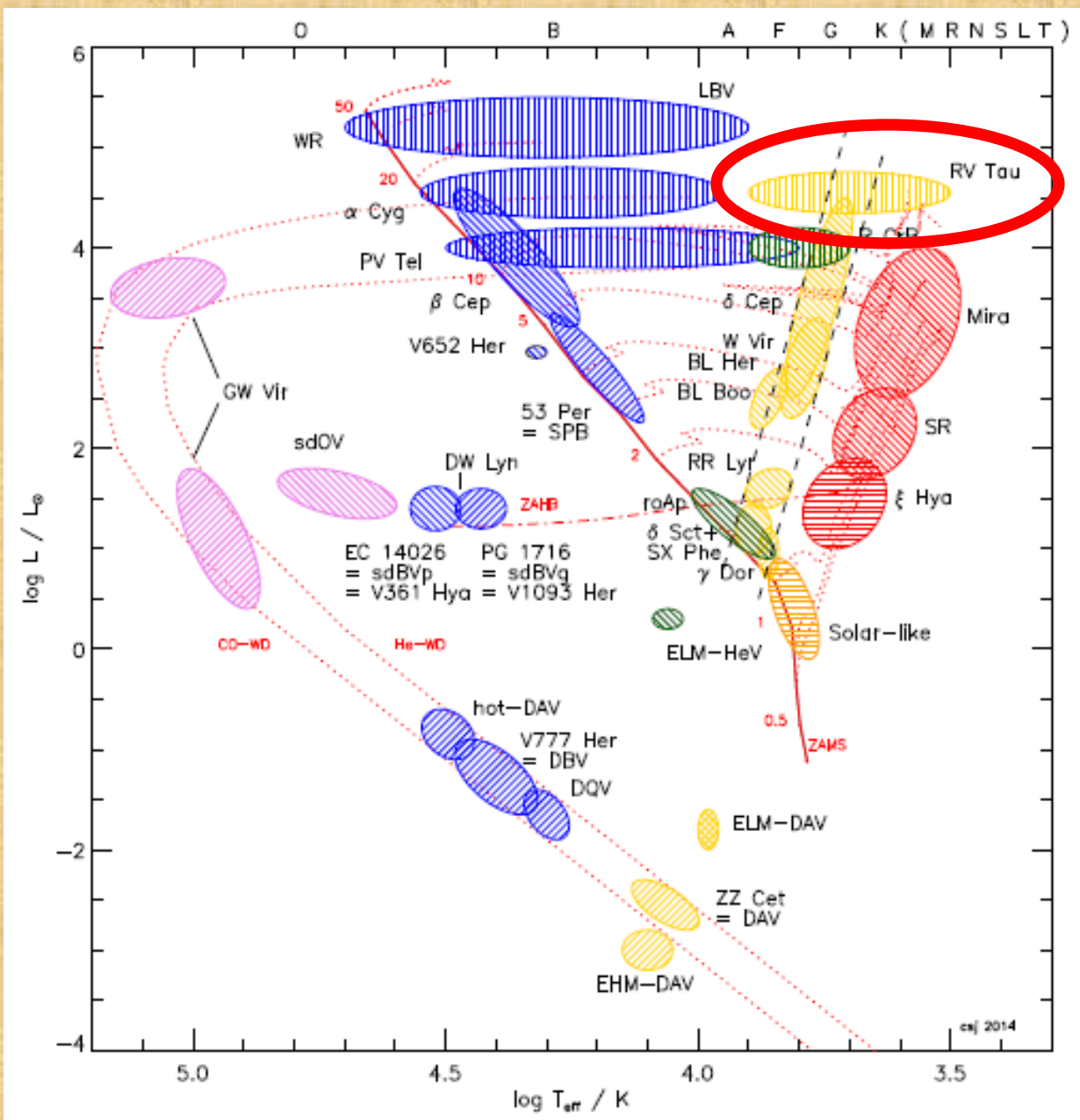
2. Atatürk Üniversitesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, Erzurum

3. Akdeniz Üniversitesi Uzay Bilimleri ve Teknolojileri Bölümü, Antalya

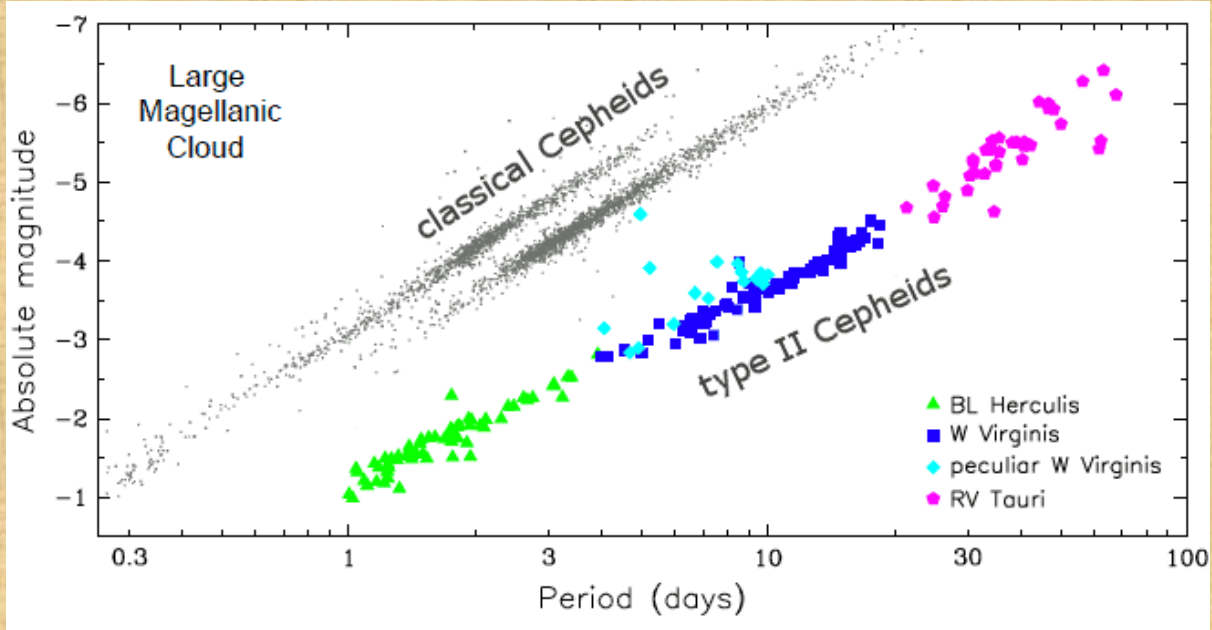
Post-AGB Evresindeki RV Tauri Türü Yıldızlarının Kepler Ve TESS Temelli Zonklama Özelliklerinin Tespiti Ve Doğası

başlıklı ERÜ [DOSAP MAP-2020-9749](#) projesi bu çalışma tarafından desteklenmektedir.

RV Tauri Türü

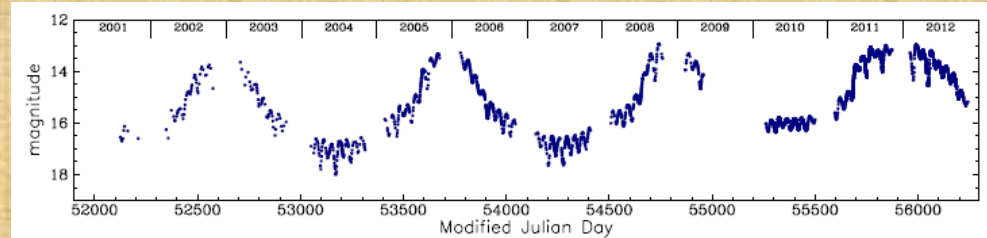

RV Tauri Türü

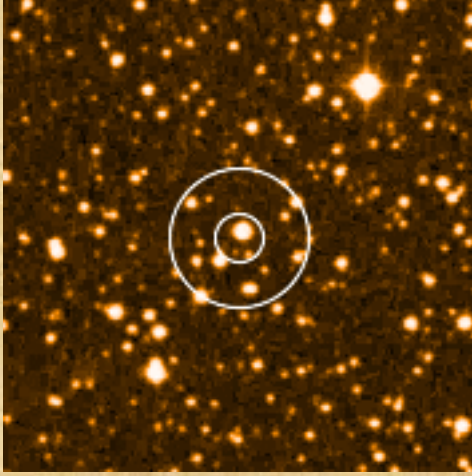
(Soszyński et al. 2018).

- Tür II Sefeid
- Küçük kütleli zonklayan yıldızlar
- **RVa** (ortalama parlaklığı sabit) ve **RVb** (ortalama parlaklığı değişen) olarak iki gruptadır.

(Soszyński et al. 2017, 2020, Udalski et al. 2018)

DF Cyg

En çok çalışılan yıldızlardan biri: Belserene 1984;
Vega et al. 2017; Bódi, Szatmáry, & Kiss 2016;
Vega et al. 2017; Plachy, Bódi, & Kolláth 2018;
Manick et al. 2019

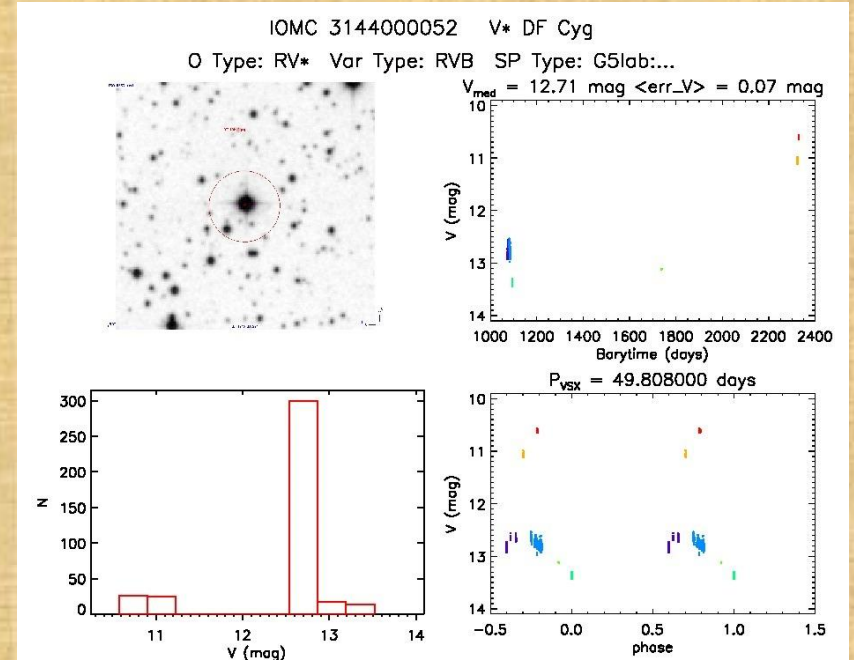
Harwood (1927) tarafından keşfedilmiş: 49.4
günlük dönemde 10.7-14.2 kadirlik değişim

Howard (1989) ikincil bir dönem bulmuş:
775 günlük döneme sahip

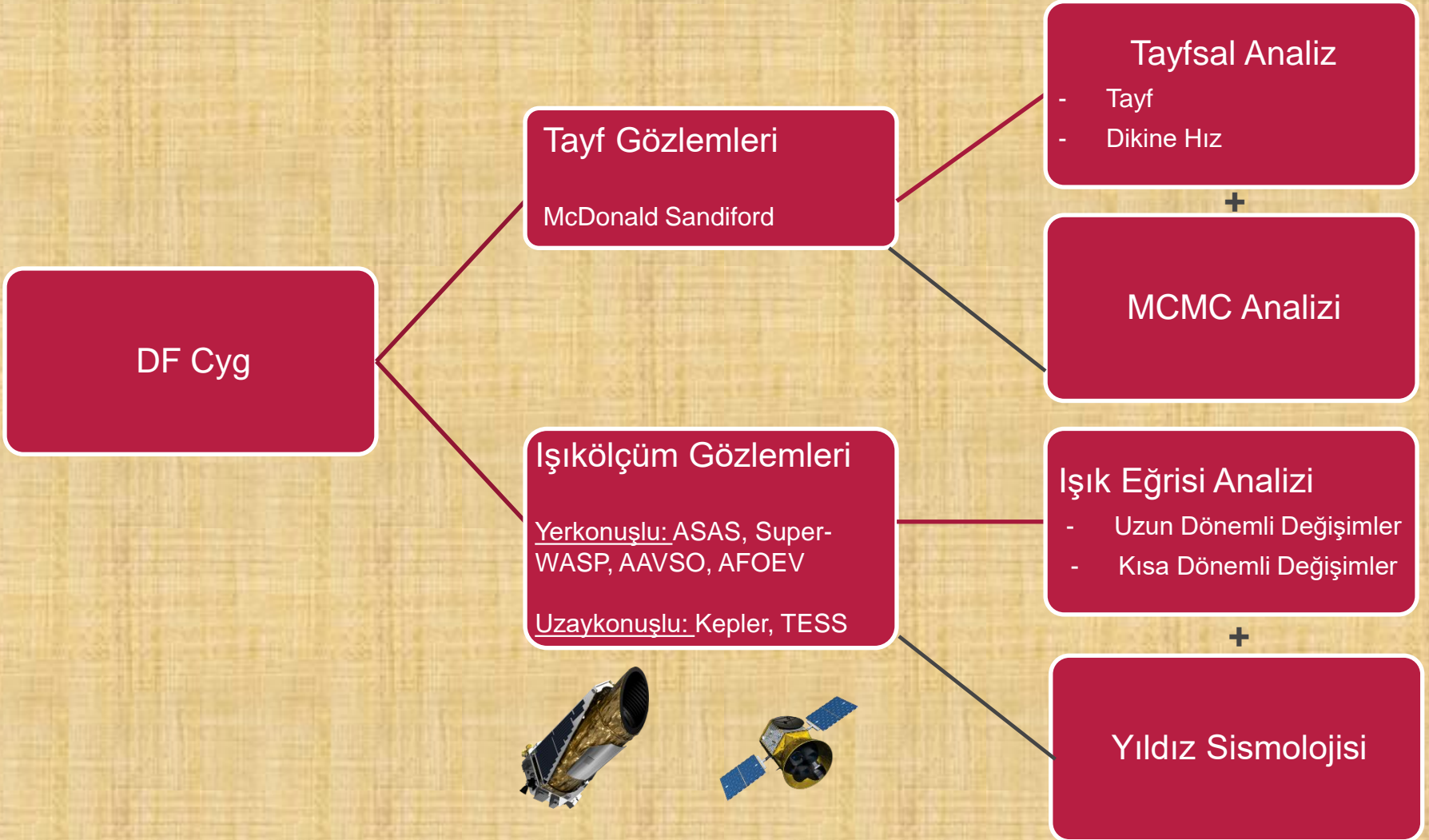
Bódi, Szatmáry, & Kiss (2016): 4 yıllık
Kepler verisini inceleyerek 49.85 gün ve
779.606 gün olarak iki dönem bulmuştur.

Vega et al. (2017) ikincil dönemin
kaynağını araştırmış: toz veya çift yıldız

Manick et al. (2019): Tayfsal çalışmalarla
çift yıldız olduğuna yönelik bulgular elde
etmiştir.

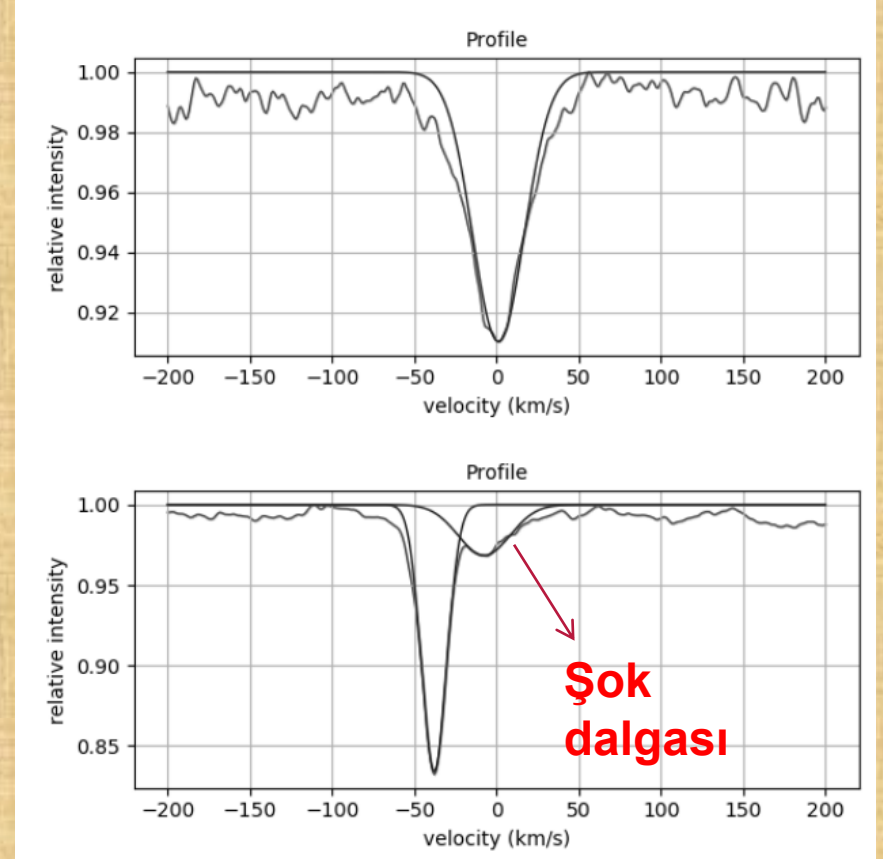
Yöntem

Tayf Gözlemleri ve Analizi

Time (HJD-2450000)	Pulsation Phase	RV (km/s)
4726.66991635	0.33	-40.33
4728.65926948	0.41	-37.96
4759.64179477	0.65	-3.45
4787.65328437	0.77	1.09

- ❖ 4 gece gözlem, 4800-5600 Å (Struve teleskobu 2.1m McDonald Gözlemevi) – 2'si zonklama dönemi içerisinde!
- ❖ iSpec (Blanco-Cuaresma 2019) ve CCF (Allende Prieto 2007)

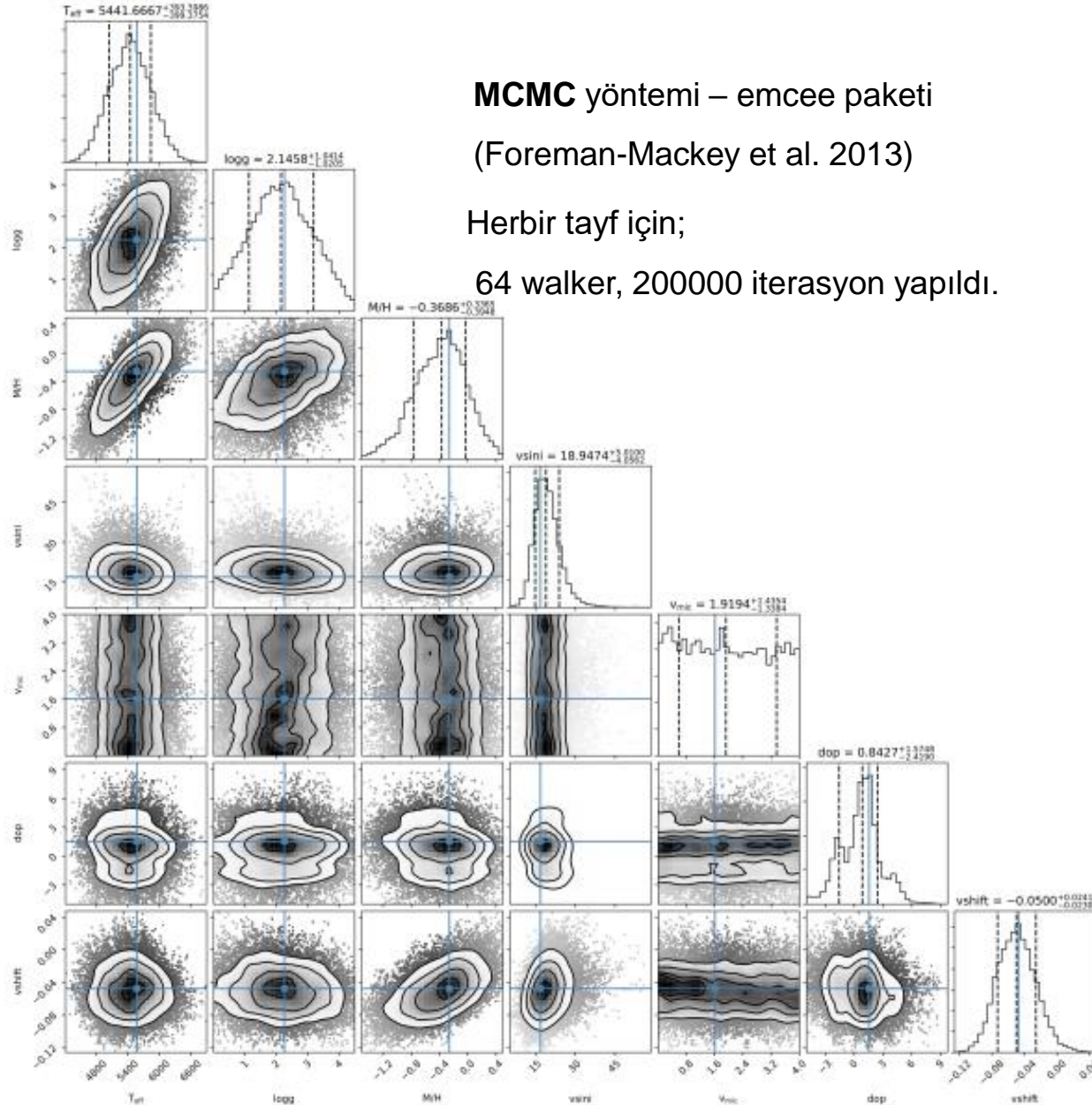
Kayhan ve ark. (2022)

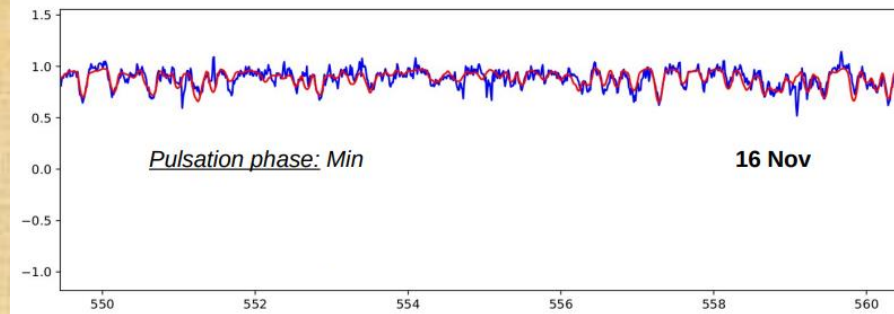
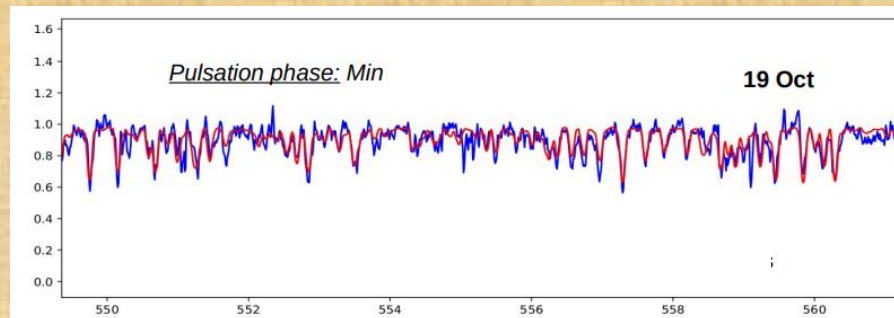
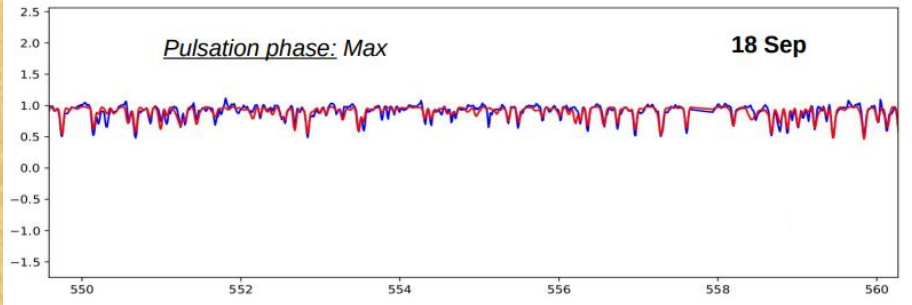
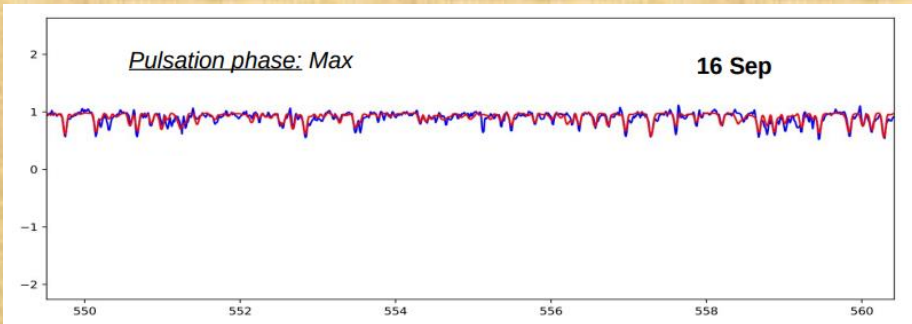
Tayf Gözlemleri ve Analizi

MCMC yöntemi – emcee paketi
(Foreman-Mackey et al. 2013)

Herbir tayf için;

64 walker, 200000 iterasyon yapıldı.

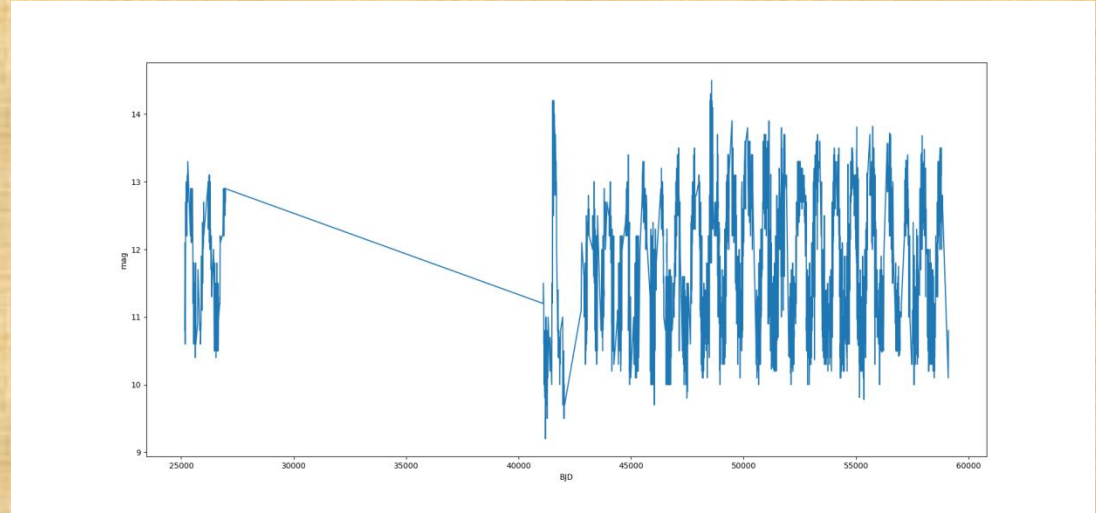
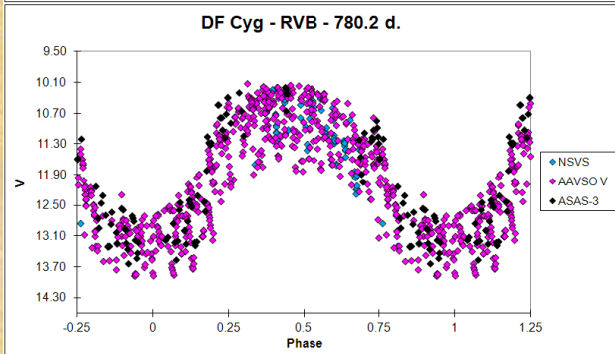
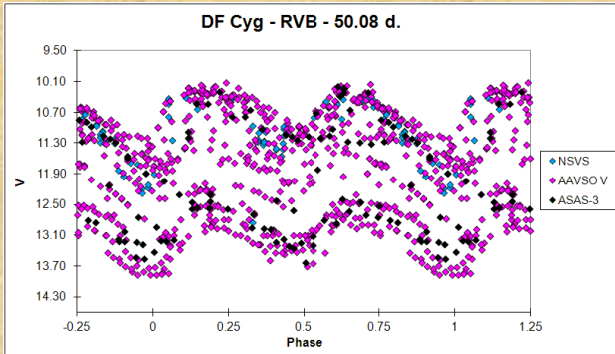

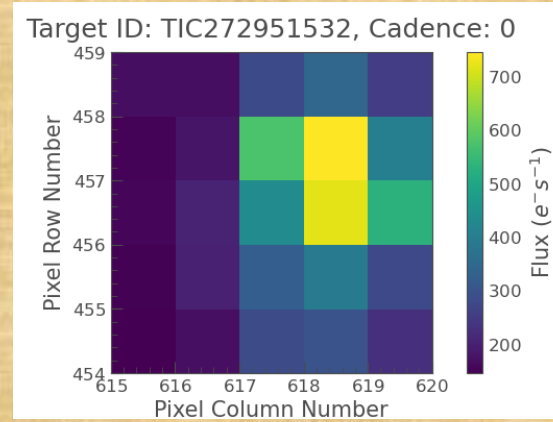
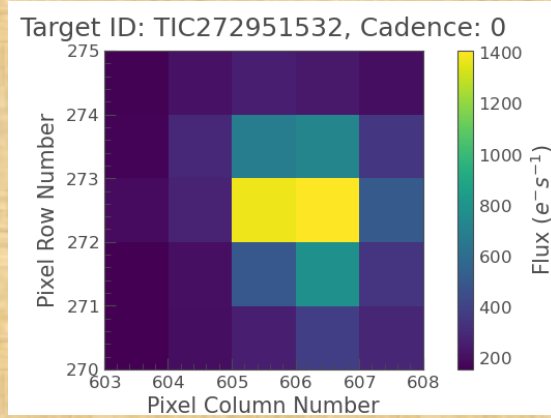
Işıkölçüm Gözlemleri ve Analizi

1) Yeryüzü Gözlemleri:

- AAVSO: 1968-2022 -- 0.5 mag duyarlılığında (Kafka 2020)
- AFOEV: 1927-2020 -- 0.5 mag duyarlılığında (Scweitzer ve Vialle 1993)
- SuperWASP: 2006-2007 -- 4400 veri noktası (Pollacco et al. 2006)
- ASAS ve ASAS-SN: 2006-2007 – 2015-2017 -- 4500 veri noktası (Pigulski et al. 2009; Pawlak et al. 2019)

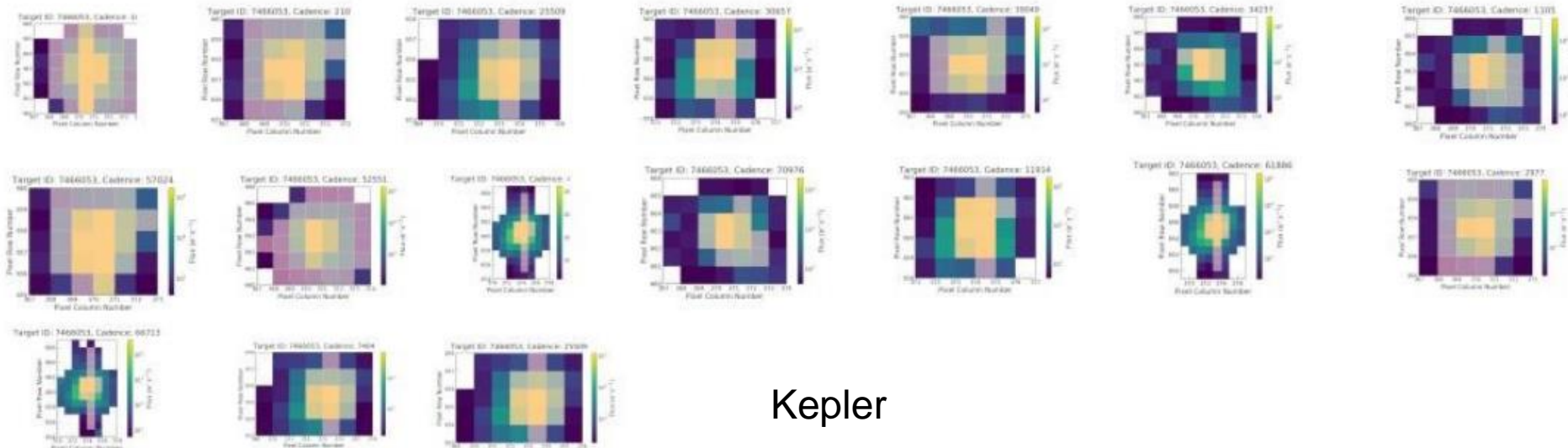
Işıkkölçüm Gözlemleri ve Analizi

Kayhan ve ark. (2022)

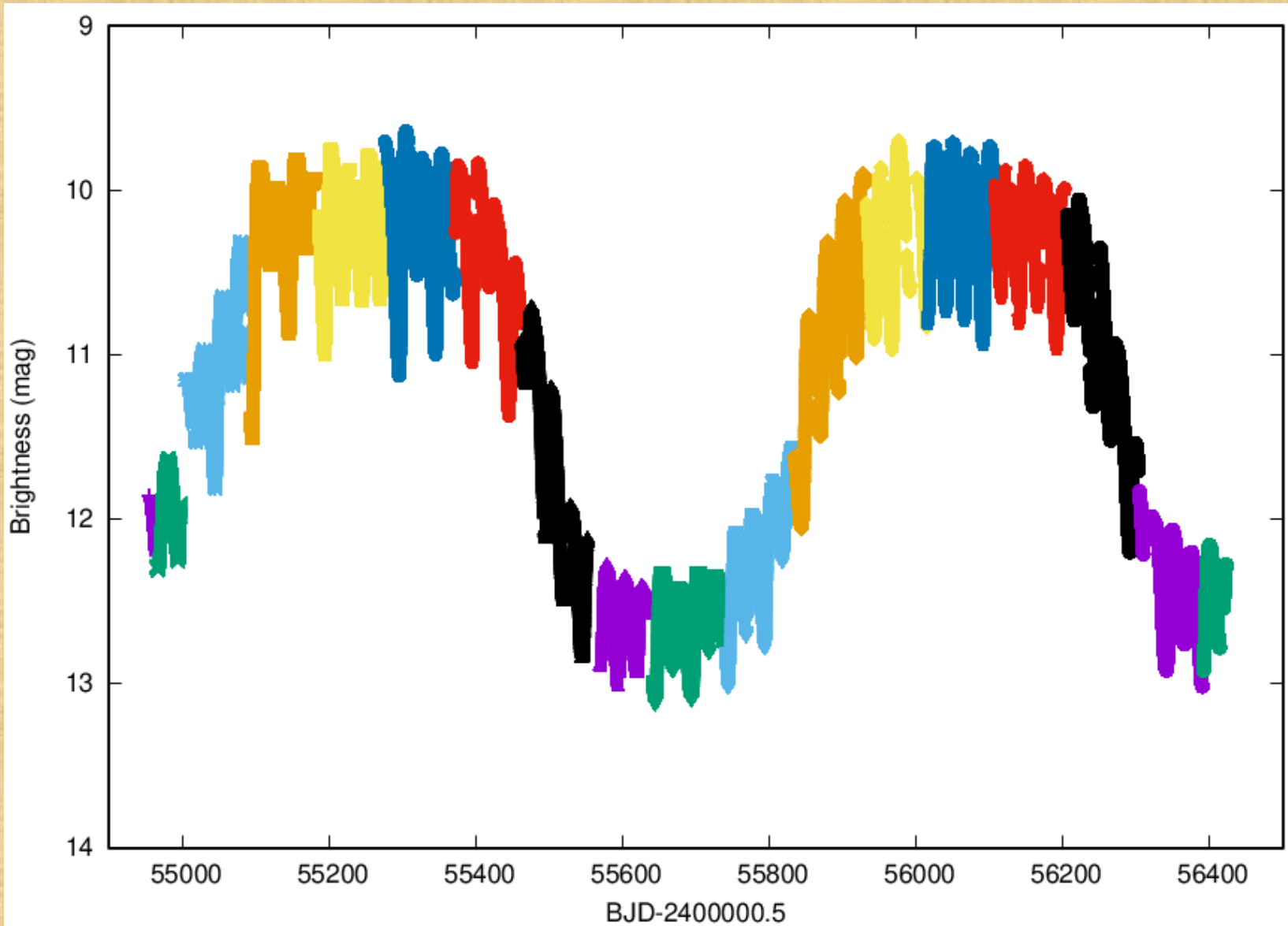
2) Uzay Gözlemleri:

- Kepler: Q0-17 yaklaşık 4 yıllık gözlem (Borucki et al. 2010)
- TESS: 14, 15 ve 41. Bölge. 15. Bölge 120s cadence (Ricker et al. 2015)

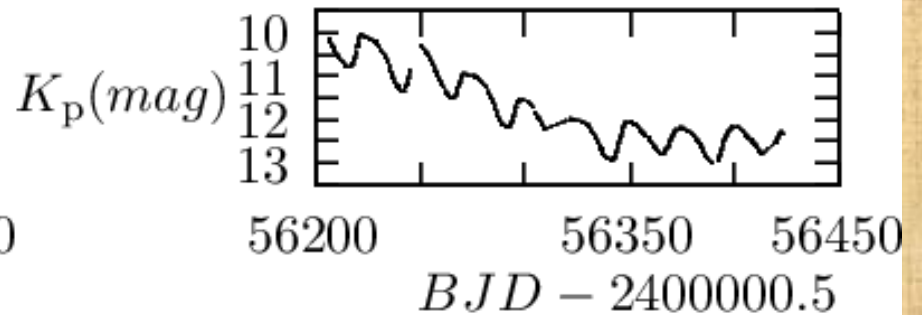
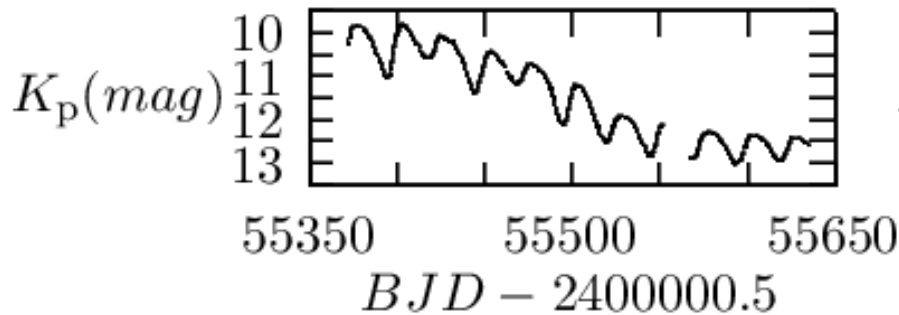
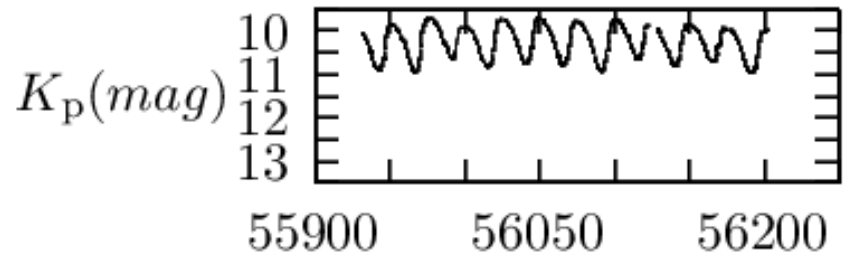
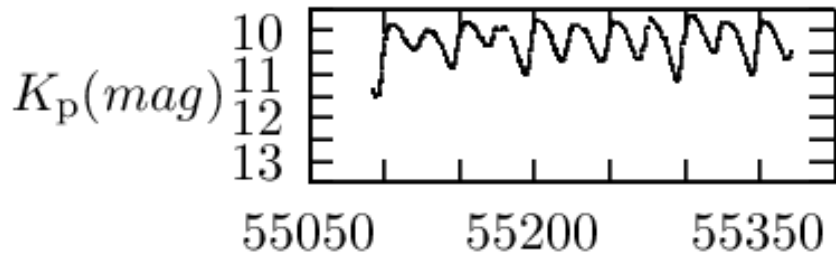
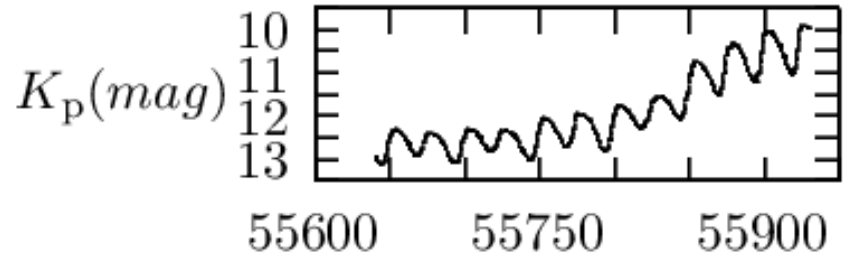
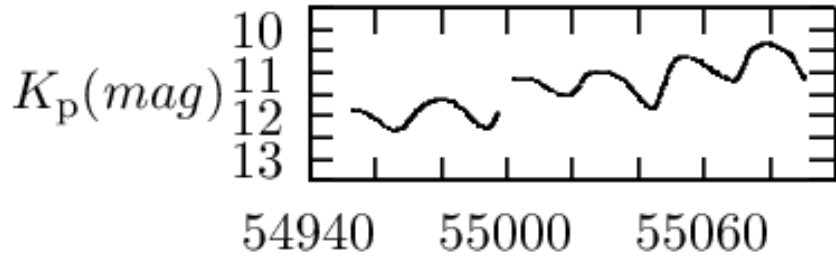

Kepler

Kepler Işık Eğrisi

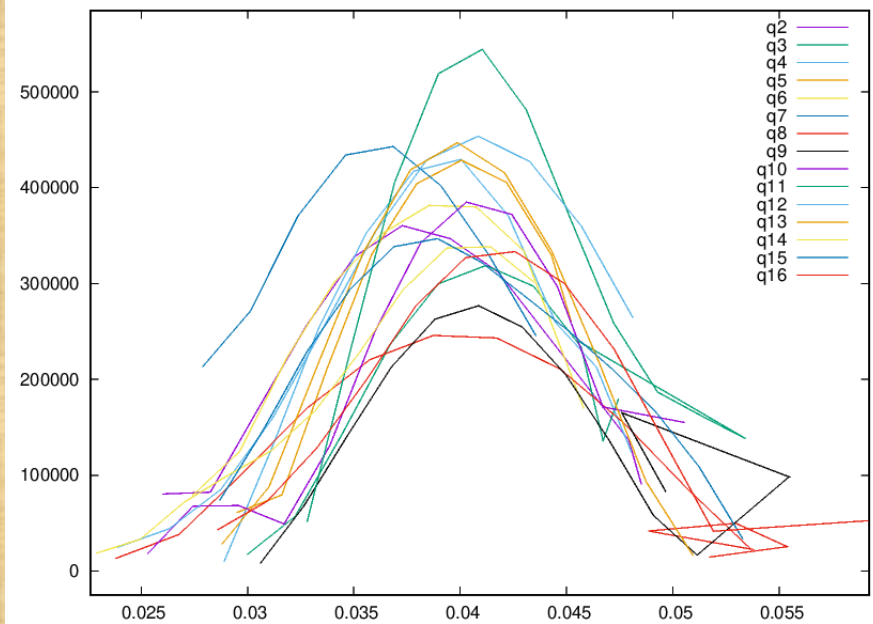

Kepler Işık Eğrisi

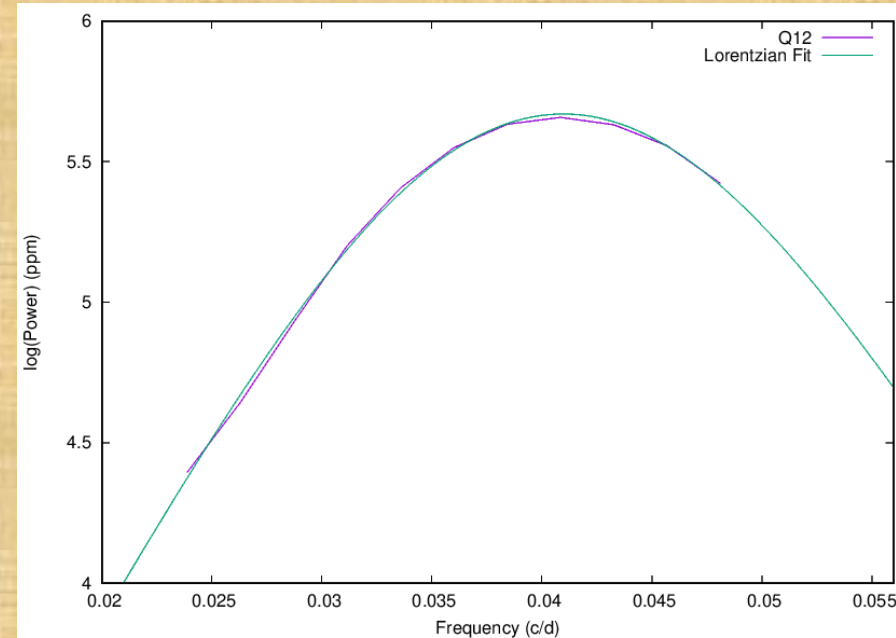
Uzun ve Kısa Dönemli Değişim

Lomb-Scargle dönem analizi (Lomb 1976, Scargle 1982)

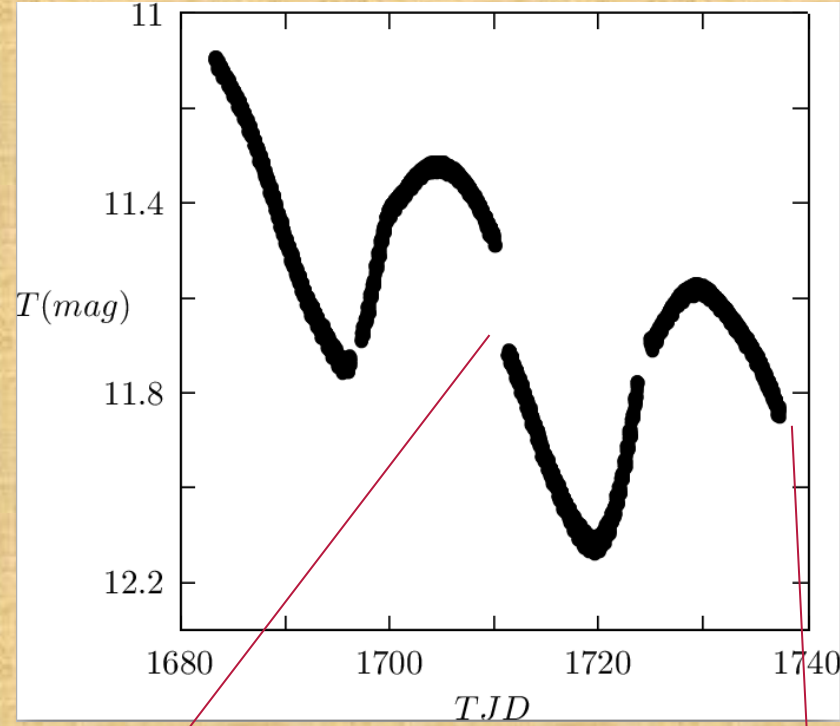

Kepler verilerinde temel mod.

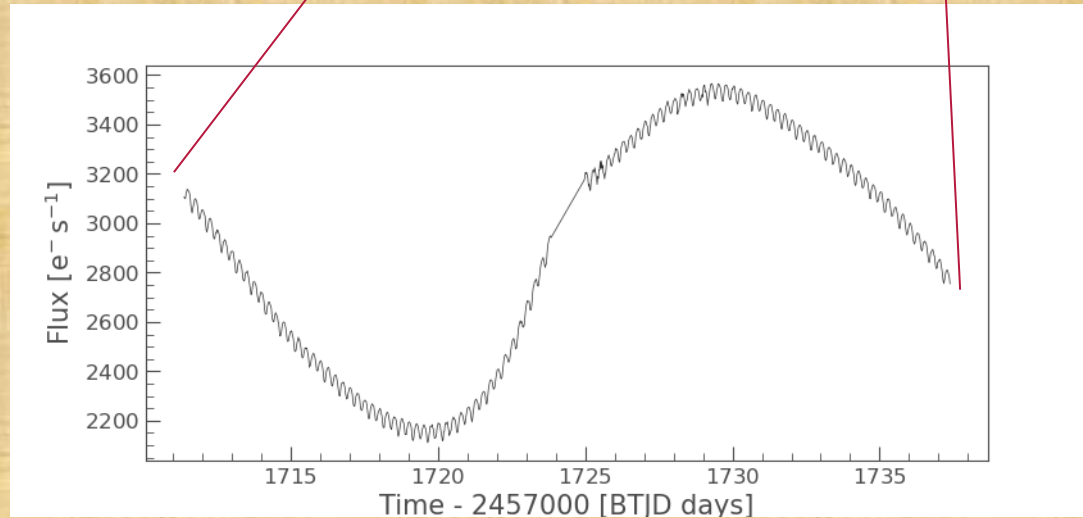
Kepler verilerden frekansların (dönem) daha hassas belirlenmesi için Lorentzian fonksiyonu kullanıldı.

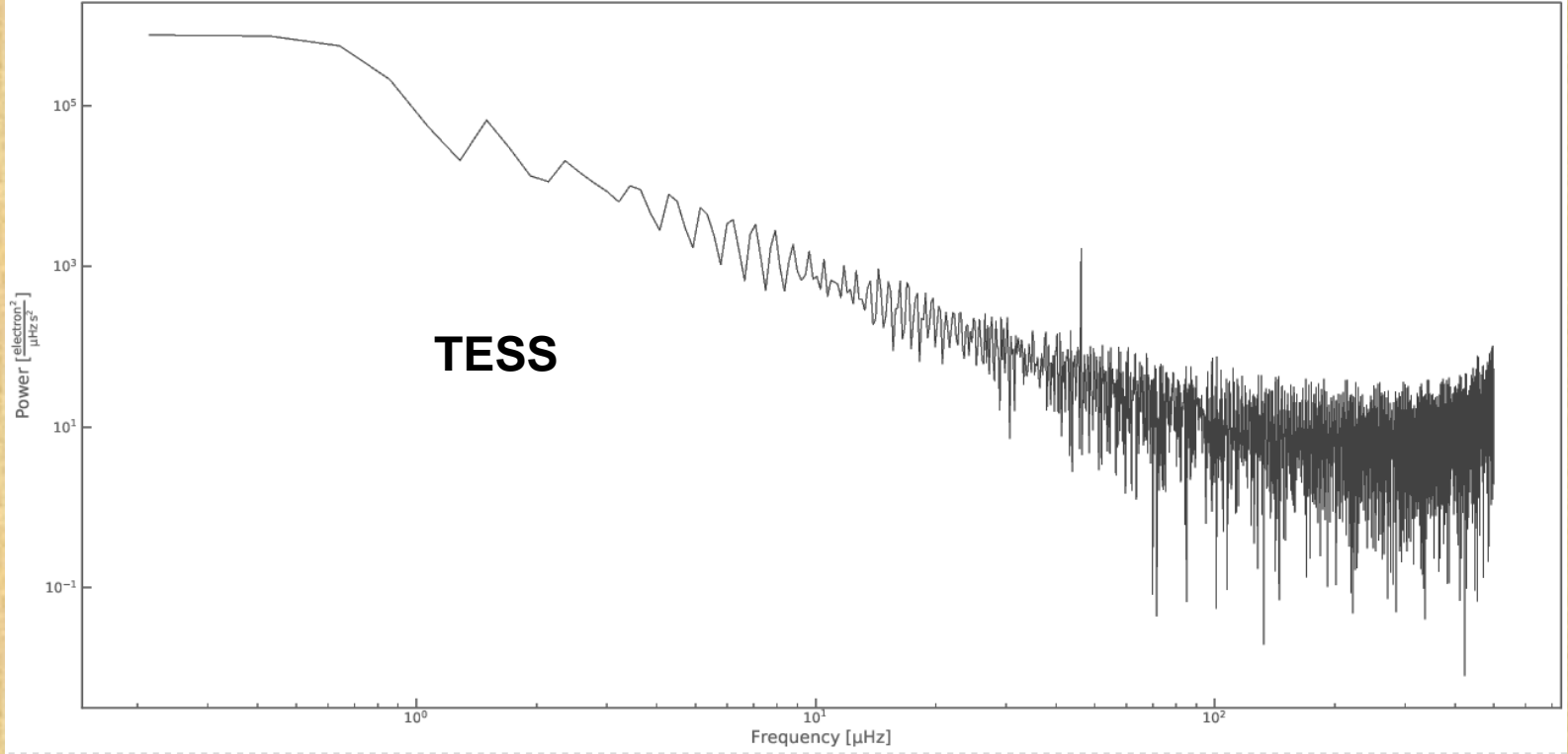
TESS Işık Eğrisi

Kayhan ve ark. (2022)

Yıldız Sismolojisi

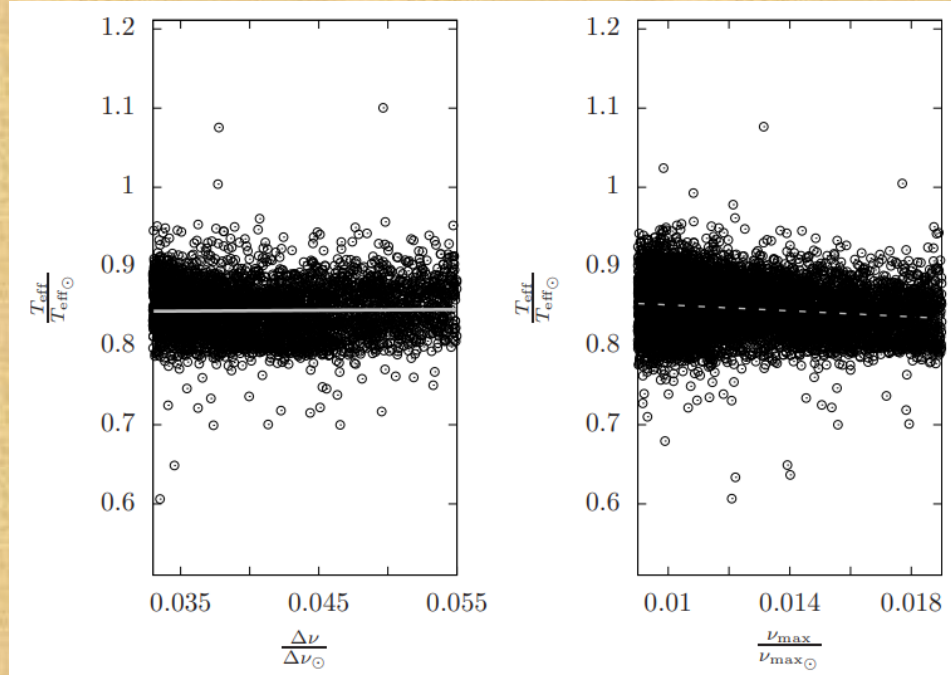

Kayhan ve ark. (2022)

- En büyük genlikli frekans 46.5 μHz.
- Ancak büyük ayrılma belirlenemedi. Bu nedenle Stello et al. 2009'daki bağıntı kullanıldı: 5.6 μHz

$$\Delta \nu \approx 0.294 * \nu_{\max}^{0.772}$$

Ölçeklendirme İlişkisi

Kayhan ve ark. (2022)

- ❖ Teff değeri bilinmediğinden Yu et al. (2018) yararlanıldı. (16000 RGB yıldızı)
- ❖ Numax<50 muHz olduğundan Güneş için Mosser et al. (2013) 'deki değerlerin ölçeklendirme ilişkisinde kullanılmasına karar verildi.

$$\frac{M_{\text{sis}}}{M_{\odot}} = \left(\frac{\nu_{\text{max}}}{\nu_{\text{max}\odot}} \right)^3 \left(\frac{\Delta\nu}{\Delta\nu_{\odot}} \right)^{-4} \left(\frac{T_{\text{eff}}}{T_{\text{eff}\odot}} \right)^{1.5}$$

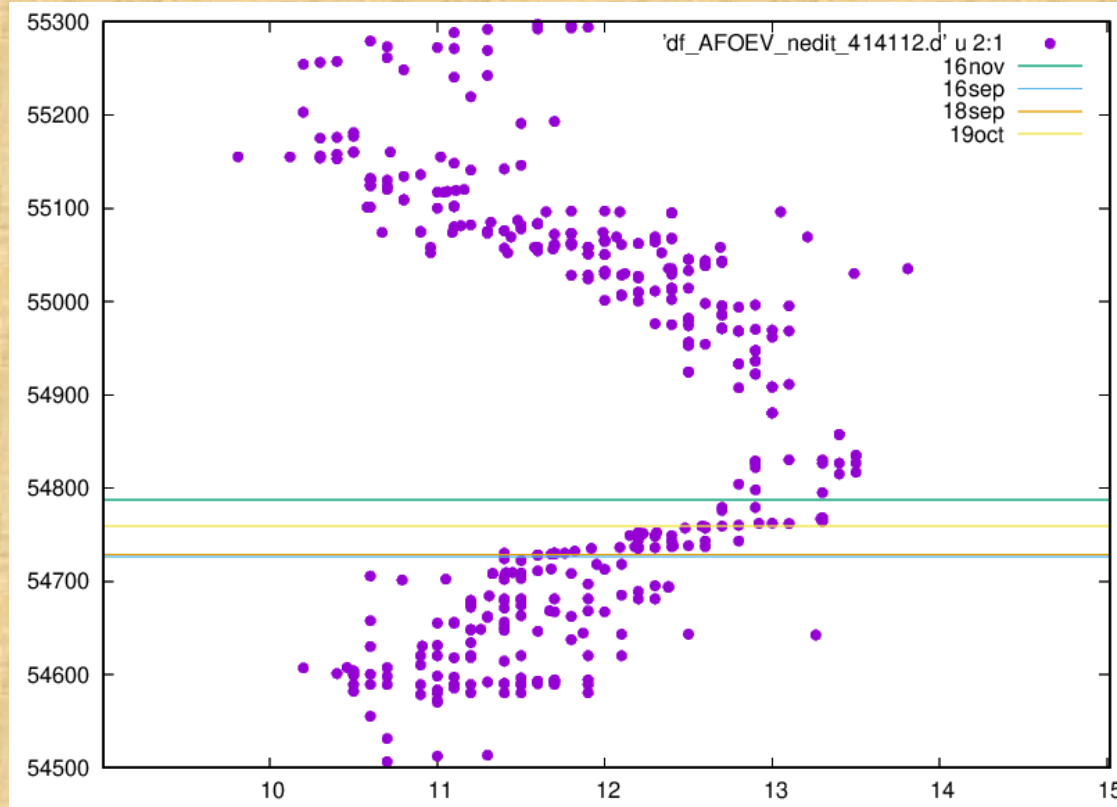
$$\frac{R_{\text{sis}}}{R_{\odot}} = \left(\frac{\nu_{\text{max}}}{\nu_{\text{max}\odot}} \right) \left(\frac{\Delta\nu}{\Delta\nu_{\odot}} \right)^{-2} \left(\frac{T_{\text{eff}}}{T_{\text{eff}\odot}} \right)^{0.5}$$

Uzun ve Kısa Dönemli Değişim

Frequency (c/d)	Amplitude (mag)	Phase (rad/2 π)	Period (day)	Observation
0.0405564 $\pm$ 2.84e-04 (<i>f</i>)	0.3885 $\pm$ 2.84e-02	0.1923 $\pm$ 1.17e-02	24.658 $\pm$ 0.172	ASAS-N
0.0390912 $\pm$ 2.61e-04 (<i>f</i>)	0.3630 $\pm$ 3.78e-02	0.4343 $\pm$ 1.81e-02	25.590 $\pm$ 0.174	ASAS-SN
0.0200098 $\pm$ 2.77e-04 (<i>f</i> /2)	0.2029 $\pm$ 2.94e-02	0.3619 $\pm$ 2.31e-02	49.976 $\pm$ 0.691	ASAS-SN
0.0399514 $\pm$ 2.80e-04 (<i>f</i>)	0.4422 $\pm$ 4.92e-02	0.4401 $\pm$ 1.83e-02	25.084 $\pm$ 0.180	AAVSO
0.0200096 $\pm$ 3.67e-04 (<i>f</i> /2)	0.2876 $\pm$ 4.35e-02	0.2419 $\pm$ 2.40e-02	50.001 $\pm$ 0.931	AAVSO
0.0012820 $\pm$ 1.81e-06 (<i>f_{orb}</i>)	1.0161 $\pm$ 6.16e-02	0.8639 $\pm$ 9.64e-03	780.041 $\pm$ 1.101	AAVSO
0.0012825 $\pm$ 2.94e-06 (<i>f_{orb}</i>)	1.1370 $\pm$ 1.09e-02	0.9533 $\pm$ 1.53e-03	779.737 $\pm$ 1.785	AFOEV
0.0394424 $\pm$ 1.44e-04 (<i>f</i>)	0.2220 $\pm$ 1.04e-02	0.1455 $\pm$ 7.48e-03	25.036 $\pm$ 0.090	AFOEV
0.0399665 $\pm$ 4.38e-04 (<i>f</i>)	0.3720 $\pm$ 2.46e-02	0.7196 $\pm$ 1.05e-03	25.021 $\pm$ 0.274	SuperWASP
0.0210067 $\pm$ 8.69e-05 (<i>f</i> /2)	0.1877 $\pm$ 2.46e-02	0.5303 $\pm$ 2.08e-03	47.604 $\pm$ 0.197	SuperWASP
0.0012921 $\pm$ 7.77e-08 (<i>f_{orb}</i>)	1.2933 $\pm$ 2.69e-04	0.2689 $\pm$ 3.30e-05	773.928 $\pm$ 0.047	Kepler
0.0401234 $\pm$ 2.53e-07 (<i>f</i>)	0.4118 $\pm$ 2.69e-04	0.4469 $\pm$ 1.08e-04	24.923 $\pm$ 0.002	Kepler
0.0200277 $\pm$ 1.19e-06 (<i>f</i> /2)	0.0893 $\pm$ 2.69e-04	0.3852 $\pm$ 5.07e-04	49.931 $\pm$ 0.003	Kepler
0.0802469 $\pm$ 1.09e-06 (2 <i>f</i>)	0.9166 $\pm$ 2.69e-04	0.4961 $\pm$ 4.63e-04	12.462 $\pm$ 0.002	Kepler
0.0601512 $\pm$ 1.97e-06 (3 <i>f</i> /2)	0.4828 $\pm$ 2.69e-04	0.3883 $\pm$ 8.38e-04	16.625 $\pm$ 0.001	Kepler
0.0135332 $\pm$ 4.86e-06 (<i>f</i> /3)	0.1898 $\pm$ 2.69e-04	0.3972 $\pm$ 2.06e-03	73.893 $\pm$ 0.027	Kepler
0.0105749 $\pm$ 3.61e-06 (<i>f</i> /4)	0.2242 $\pm$ 2.69e-04	0.1486 $\pm$ 1.53e-03	94.563 $\pm$ 0.032	Kepler
0.0486922 $\pm$ 6.46e-06 (5 <i>f</i> /4)	0.1680 $\pm$ 2.69e-04	0.6064 $\pm$ 2.74e-03	20.537 $\pm$ 0.003	Kepler
0.0453529 $\pm$ 3.43e-06 (<i>f</i>)	0.2336 $\pm$ 7.84e-05	0.1933 $\pm$ 5.34e-05	22.049 $\pm$ 0.002	TESS
0.0888547 $\pm$ 5.05e-05 (2 <i>f</i>)	0.0159 $\pm$ 7.84e-05	0.3993 $\pm$ 7.87e-04	11.254 $\pm$ 0.006	TESS
0.0148091 $\pm$ 4.03e-06 (<i>f</i> /3)	0.1986 $\pm$ 7.84e-05	0.7407 $\pm$ 6.29e-05	67.526 $\pm$ 0.018	TESS
0.1351333 $\pm$ 1.49e-04 (3 <i>f</i>)	0.0054 $\pm$ 7.84e-05	0.4766 $\pm$ 2.32e-03	7.400 $\pm$ 0.008	TESS
0.1684538 $\pm$ 8.72e-05 (4 <i>f</i>)	0.0092 $\pm$ 7.84e-05	0.4603 $\pm$ 1.36e-03	5.936 $\pm$ 0.003	TESS
0.2202857 $\pm$ 2.09e-04 (5 <i>f</i>)	0.0038 $\pm$ 7.84e-05	0.1842 $\pm$ 3.25e-03	4.540 $\pm$ 0.004	TESS
0.2730432 $\pm$ 2.19e-04 (6 <i>f</i>)	0.0037 $\pm$ 7.84e-05	0.6679 $\pm$ 3.41e-03	3.662 $\pm$ 0.003	TESS
0.3406098 $\pm$ 5.95e-04 (7 <i>f</i>)	0.0013 $\pm$ 7.84E-05	0.9400 $\pm$ 9.28E-03	2.936 $\pm$ 0.005	TESS
0.3693025 $\pm$ 3.33e-04 (8 <i>f</i>)	0.0024 $\pm$ 7.84e-05	0.8290 $\pm$ 5.20e-03	2.708 $\pm$ 0.002	TESS

MCMC Sonuçları ve Uzun Dönem İlişkisi

Time (HJD-2450000)	T_{eff} (K)	logg (dex)	[M/H] (dex)	vsini (km/s)	V_{mic} (km/s)	dop (km/s)	V_{shift} (km/s)
4726.66991635	$5441.67^{+393.40}_{-399.37}$	$2.15^{+1.04}_{-1.02}$	$-0.37^{+0.34}_{-0.39}$	$18.95^{+5.01}_{-4.06}$	$1.92^{+1.43}_{-1.34}$	$0.84^{+1.57}_{-2.42}$	$-0.05^{+0.02}_{-0.02}$
4728.65926948	$5316.06^{+344.81}_{-342.84}$	$2.22^{+0.93}_{-0.91}$	$-0.15^{+0.29}_{-0.32}$	$16.20^{+3.50}_{-3.00}$	$1.99^{+1.37}_{-1.35}$	$0.47^{+1.34}_{-1.33}$	$-0.03^{+0.02}_{-0.02}$
4759.64179477	$5106.22^{+409.68}_{-402.72}$	$1.78^{+1.00}_{-0.94}$	$-0.46^{+0.39}_{-0.44}$	$26.25^{+6.21}_{-4.80}$	$2.04^{+1.32}_{-1.38}$	$-2.31^{+2.37}_{-1.67}$	$-0.04^{+0.03}_{-0.03}$
4787.65328437	$5015.42^{+526.56}_{-470.54}$	$1.89^{+1.11}_{-1.03}$	$-0.49^{+0.46}_{-0.53}$	$35.74^{+7.98}_{-6.45}$	$2.05^{+1.33}_{-1.41}$	$1.99^{+3.36}_{-3.20}$	$-0.05^{+0.03}_{-0.02}$

SONUÇ

- DF Cyg'ye ait **TESS** verileri ilk kez bu çalışmada indirildi ve analiz edildi.
- Yeryüzü ve uzay konuşlu teleskoplar kullanılarak çapsal zonklamaya ait **30'**a yakın frekans (yörünge, temel mod ve harmonikleri) saptandı. Uzun ve kısa dönemli değişimler incelenerek: $P_{yör} = 777.902$ gün, $P_1 = 49.378$ gün belirlendi.
- CCF yöntemi ile tayfta şok benzeri yapı keşfedildi.
- MCMC yöntemi ile **$T_{eff} = 5220 \pm 300$ K, $\log g = 2.01 \pm 0.93$ dex, $[M/H] = -0.37 \pm 0.35$ dex** bulundu.
- Yıldızın post-AGB değil AGB olduğu belirlendi.
- TESS verilerinde SNR yüksek bir numax ilk kez saptandı. Dnu, numax-Dnu ilişkisi yardımıyla elde edilirken T_{eff} bir başka yöntemle belirlendi.
- Sonuç olarak ölçeklendirme ilişkisi kullanılarak **$M = 0.95$ Mgün, $R = 8.30$ Rgün, $\log g = 2.58$ dex, $L = 34.8$ Lgün** elde edildi. Bu değerler bileşen yıldızı gösteriyor.

TEŞEKKÜRLER

